

1899-06-27

SENDER

Johan Rohde

RECIPIENT

Emil Hannover

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Dansk

Archive:

Den Hirschsprungske Samling

TRANSCRIPTION

Via de Monte Tarpeo 69 . 1 . Roma. — 27. VI . 99.

Kjære Ven! Et Brevkort fra min Moder fortæller mig, at den glædelige Begivenhed, De nu i saa lang Tid har ventet med Uro og Spænding, endelig er indtruffen.

Hjærtelig til Lykke, gode Ven; bring Deres Hustru min Lykønskning og gid nu ingen sørgelig Skuffelse dennegang maa komme efter. —

Om jeg nu ikke holdt af Dem vilde jeg misunde Dem. — Hvad mig angaar saa har jeg desværre altid været for fattig, og vil formodentlig altid vedblive at være det, til at kunne følge Deres Exempel; — jeg elsker Børn og kan ikke tænke mig nogen større Lykke end at have nogle. — Nu faar jeg nøjes med at glæde mig, hvergang mine Venner faar nogle, bliver jeg end ikke Fader saa synes jeg dog at jeg ligesom har lidt Del i dem alligevel, saadan som en gammel Onkel.

—

Hvor den Katastrofe, der dengang ramte Dem saa haardt dog blev til Deres Lykke — ja i meget højere Grad end De sikkert selv ahner eller kan forestille Dem. — Jeg fik inden min Afrejse det tydeligste Vidnesbyrd derom. —

—

Men jeg har glemt at takke Dem for et Brev

[2]

som jeg forlængst har modtaget engang nede paa Sicilien. —

Men hvor falder det Dem dog ind, at det skulde være overflødigt eller, at jeg maaske helst var fri for det?

For det første skriver man nu ikke lange Breve til den, man ikke bryder sig om at høre fra igjen; for det andet har Deres Breve til mig indeholdt saa megen Sympathi for min Virksomhed og saa varmt et Venskab for mig selv, at de har været mig sjældent

kjære og ofte har været mig til større Opmuntring end nogen andens. — Men nok herom, vi bør jo dog nu kjende hinanden. —

Om Deres eget Arbejde udtaler De Dem vel mistrøstigt, som det synes, fordi gode Venner dekurageret Dem. — Jeg gjentager her, at De gjør et godt Arbejde ved at tage disse gamle danske Kunstnere op til Behandling. — Man kan jo dog til syvende og sidst ikke gjøre noget bedre end at dyrke sit Land op, lad det saa være saa meget fattigere paa de store og rige Frugter. —

Jeg kan tænke mig at f. Ex Georg Brandes Hovedstrømninger engang vil synes forældet.; hvad han har gjort for sit eget Lands Literatur vil sikkert altid beholde sit Værd.

Og ærligt talt synes jeg, der maa være mere Til-

[3]

fredsstillelse ved at tage nyt Land ind end ved at pine den Jord ud, som Alverden har aagret med.

At Christiansen — vor brave gode Christiansen — kan gabe ved at tænke paa Constantin-Hansen er mig ikke uforstaaelig, men at denne for ham ikke usædvanlige Virksomhed kan have nogen Betydning for Dem og Deres Arbejde, lyder virkelig meget komisk — ikke sandt?

Jeg synes nu stadigt, at det er et godt Valg, De har gjort, og vær De ikke kjed af — som De vistnok engang var — , at De ikke fik Marstrand at skrive om; — Ære være den store Kunstner, det maa være [være] skrækkeligt at skulle skrive en stor Bog om ham — og stor skal den jo være.

At De saa kan blive træt af et noget ensformigt Arbejde forstaar jeg saa godt; men tag Dem saa et Pusterum en lille Tid med noget andet. — Tag f. Ex hened med hele Familien; det er en Overtro, at det er en Extravagance — naar jeg nu om nogen Tid tager til Ribe, saa benytter jeg det som en Extravagance; — og det ikke uden Grund.

—.

Jeg bor her Dør om Dør med Aubert, som
ikke ved, hvor god han vil være imod mig.
Jeg nægter ikke, at det nære Naboskab kan være

[4]

noget anstrængende; men rar er han nu.
Han fører mig i disse Dage ind paa de mær-
keligste Steder, som ellers er stængede for almindelige
dødelige — ja om det saa er Villa Albani !!
—tænk Dem den rigtige gamle Villa Albani —
som endogsaa Helbig, der har skrevet Kataloget, maa
gaa uden om. — saa har vi,): [dvs] Aubert forceret
den. — ja det er saamæn ikke hans Skyld at jeg
ikke har været til Taffels hos Paven. —
Naa men om alt dette maa jeg fortælle Dem
en anden Gang. —

Men inden jeg slutter maa jeg lette min Hat
for de danske Kunsthistorikere, og for det gode danske
Hoved i al Almindelighed — ja lad Dem nu
ikke forskrække — men jeg er ved et længere Sam-
liv med Aubert kommen en Del i indirekte
Berøring med udenlandsk): [dvs] tysk Kunstvidenskab
og jeg gyser naar jeg tænker paa, hvad man kan præ-
stere — det forekommer mig i saadanne Øjeblikke
næsten, som om jeg har hjemme i et Kulturland,
og jeg har hele mit Mellemgulv fyldt med hen-
gjemt ægte dansk Latter.

Vor gode — skal vi kalde ham danske — Holberg har dog
ikke omsonst berettet for os om den lærde Strid om
hvorvidt Venus i den troyanske Krig blev saaret udi
Armen eller udi Læggen! —

— —

Mange Hilsener til Konen som til Dem selv Deres hengivne
Johan Rohde

Jeg sendte Dem engang fra Sicilien Pakke No 2. No 3 ligger og venter,
til De engang kan overkomme at læse den, om De gider.

Via di Monte Tarpeo 69., Roma. - 27. VI. 99.

Kjære Ven! Et Brevskift fra min Smøde fortæller
mig, at Du gaaende Begjæret, ~~de~~ om i den lang-
Tid har været med den 7 Spænding, endelig er ind-
løffet.

Hjærtlig til Lykke, gode Ven; bring Dem min hvarst
min Sympatiering og giv mig ingen sørgelig Støffelse
denningang min Komme efter. —

Om jeg min ikke troede af Dem ellers jeg misundte
Dem. — Giv mig ogsaa saa nær jeg Des
være altid vent for fattig, og mit formodentlig alle
næsten at være det, til at kunne følge Dem
Eksempel; — jeg elsker Børn, og kan ikke tænke
mig nogen stjern Lykke end at have nogle. —

Min far jeg siger end at glæde mig, hvarang
min Venner far nogle, blive jeg end ikke Taler
saa ogsaa jeg dog at jeg lydsom har lidt det
i Dem alligevel, sanden som en gammel
Onkel.

Atter den Katastrofe, der engang ramte Dem
saa haardt og har til Dem Lykke — ja
i meget højere Grad end De sikkert selv
attnes alle kan forestille Dem. — Jeg har
inden min Afrejse det lykkelige Vidnesbyrd
derom. —

Men jeg har glemt at fortælle Dem for et Brev

som jeg forlangt har modtaget engang ude fra
Sialim. -

Men hvis fæder du dem dog ind, at du skulde
være overfyldt eller, at jeg ondske helst var for
det?

For det første skriver man om ikke lange Breve til
den, man ikke bryder sig om at høre fra sig;
for det andet har du Breve til mig indeholdt den
meget Sympathi for min Virksomhed og saa varmt et
Udsærl for mig selv, at du har været mig sjældent
kære og ofte har været mig til stor Opmuntring end
nogen anden. - Men nu herom, vi har jo dog nu
kjender hinanden. -

Om du eget Arbejde udtaler D. Dem om
minst høfligt, som det synes, først gode Venner har
dekorageret Dem. - Og grundene her, at D.
gjør et godt Arbejde ved at lade disse gamle Danske
Kunstværker op til Behandling. - Man kan jo dog
ikke sige og siger ikke gjennem noget andet end at
dykke sit Land op, lad det saa være saa meget
fuldt af den og nye Ting. -

Og kan tænke mig at f. Ex. Georg Brandes Skendstien
engang vil synes forældet; hvad han har gjort for
sit eget Lands Gode vil sættes allest behøvede sit
Værd.

Og derhjemme taler jeg, der man var mere Tid.

fredstillelse ved at tage nyt Land ind end ved at
pæne den Jord ind, som Alverden har aagret med.
at Christiansen - en bror gode Christiansen - kan
gale ved at Jætte paa Constantin - Hansen er mig
ikke uforstaaelig, men at den for ham ikke usæd-
vanlige Virksomhed kan have nogen Betydning for
Dem, og Dens Arbejd, lyder virkelig meget so-
midt - ikke sandt?

Thi synes vi stadig, at det er et godt Valg, De har
gjort, og var De ikke glad af - som De vistnok
engang var - at De ikke fik Anstændigt at skrive
om; - Men ville den store Kunstner, det man ville
være smækket af skulde den i stor Bogen
have - og stor skal den jo være.

at De saa kan bli borte af et meget enformigt
Arbejd forstaar jeg saa godt; men tag Dem saa
et Parstuen i lidt Tid med noget andet. - Tag
f. Ex. hermed med hele Familien; det er en Overblik,
at det er en Erhvervsgaende - naar jeg end om
nogen Tid tager til Ribe, saa betragter jeg det som
en Erhvervsgaende; - og det ikke uden Grund.

Thi bare har Der om Der med Arbejd, som
ikke ved, hvor godt man vil være imod mig.
Thi nægter ikke, at det naar Natostab kan være

noget anstrengende; men nu er han nu.

Han fik mig i disse Dage ind paa de mærkelige Skole, som ellers er stængt for almindelige dødelige - ja om du saa er Villa Albani !!

- Træt Du den rigtig gamle Villa Albani - som udgives Helt, de har skrevet Katalog, man gaa ind om. - saa har vi, 2: Aabst forresten den. - Ja det er saamen ikke hans Sægt at jeg ikke har vent til Taffels hos Parli. -

Naa men om al dette man jeg fortælle Dem en anden Gang. -

Men endnu jeg slutte man jeg lide min Skat for de danske Kunsthistoriker, og for det gode danske Hoved i al Almindelighed - ja lad Dem nu ikke forsvinde - men jeg er vel et langere Samliv med Aabst komme du det i indvikle Berøring med udenlandske 2: Tykt Kunst i Danmark og jeg gaae naa jeg tænke paa, hvad man ^{kan} protestere - det forkommer mig i saadanne Øjeblikke næsten, som om jeg var hjemme i et Kulturland, og jeg har hele mit Skillemeget fyldt med hengivenhed og danske Læser.

For godt - skal vi kalde ham Danske - Holberg har dog ikke omsonst ventet for os om den lærde Skid om hvidt Venus i den berygtede Krig blev saant udi Armeen eller udi Lægen! -

Manne Høsten til Komte 2 om til Dem selv Dem hængende

Til sende Dem engang for Sigtning Pibler N:2. N:3 ^{Johann Rørd} N:4 og N:5, for 10. engang har endnu et Leds den, om de giden